

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

BROJ: 11 0 U 025301 19 U

Dana, 23.09.2020. godine

Okružni sud u Banjoj Luci po sudiji Stamenić Darku kao sudiji pojedincu, uz sudjelovanje Radanović Vesne kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja građana "Borba protiv korupcije BiH" Transparency International Bosne i Hercegovine, Banjaluka, ulica Gajeva broj 2 (u daljem tekstu: tužilac), radi poništenja rješenja broj: 680/19 od 27.08.2019. godine, d.o.o. „Gas Res“ Banjaluka, ulica Veselina Masleše 20, zastupan po punomoćniku Markuš Vladimiru advokatu iz Banjaluke (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, donio je dana 23.09.2020. godine, sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija kao neosnovana.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora kao neosnovan.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova upravnog spora kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom, odbijen je kao neosnovana žalba tužioca broj: 02-104 JP (194) od 28.06.2019. godine, izjavljena protiv akta tuženog broj: 491/19 od 25.06.2019. godine, kojim je odobren zahtjev tužioca za pristup informacijama: o sastavu i naknadama organa upravljanja tuženog, o broju zaposlenih po bilo kom osnovu i pristup finansijskim izvještajima sa pripadajućim aneksima za 2016., 2017. i 2018. godinu, kao i izvještajima eksterne revizije za 2016., 2017. i 2018. godinu (stav 1), tako da se u cijelosti potvrđuje kao ispravna odluka tuženog broj: 491/19 od 25.06.2019. godine (stav 2), pri čemu tužilac može pristupiti traženim informacijama u sjedištu tuženog svaki radni dan u toku radnog vremena, uz prethodnu najavu dolaska (stav 3).

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac pobija doneseni akt zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilne primjene materijalnog prava, kako to proizlazi iz navoda tužbe. U tužbi ističe da se tuženom obratio sa zahtjevom za pristup informacijama, koje su pod kontrolom ovog organa, i to: informacija o sastavu upravljačkog tijela – Uprava, NO, UO, sa iznosima naknada za članove; broj zaposlenih kod tuženog po bilo kojem osnovu; finansijski izvještaj sa pripadajućim aneksima za 2016, 2017 i 2018. godinu; te izvještaj eksterne revizije za 2016, 2017 i 2018. godinu. Međutim, tuženi je odlukom broj: 491/19 od 25.06.2019. godine, odbio dostaviti tražene informacije, zbog čega je i izjavio žalbu, koja je osporenim aktom odbijena kao neosnovana. Smatra, da tuženi prilikom odlučivanja o slobodi pristupa informacijama od javnog značaja, pravilno ne tumači odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama, koji u članu 14. stav 2. propisuje da, ako se odobri pristup informacijama, bilo djelimično ili cijeloj informaciji, to će o istom nadležni organ dopisom obavijestiti podnosioca zahtjeva. Dalje navodi sadržinu tog dopisa, propisana navedenom zakonskom odredbom, te izvodi zaključak da je time uređeno da podnosilac zahtjeva sam odlučuje za način pristupa informacijama, a da to ne određuje javni organ. Dakle, javni organ može podnosioca zahtjeva obavijestiti o mogućnostima pristupa informacijama, ali da podnosilac zahtjeva određuje način na koji želi da pristupi traženim informacijama. Tako, u podnesenom zahtjevu za pristup informacijama broj: 02-104 (JP 66) od 12.06.2019. godine, jasno je naznačeno da želi da mu se informacije dostave na adresu

Gajeva broj 2 Banjaluka, ili putem e-mail adrese, a što je ponovio i u žalbi od 28.06.2019. godine, sve u skladu sa članom 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama. Nadalje, ukazuje i na pogrešno tumačenje člana 16. Zakona, koji propisuje besplatno dostavljeno dokumentacije, s obzirom da se navedena odredba odnosi samo na troškove umnožavanja, te naglašava da tuženi postupa sa pozicije autoriteta i samovoljno određuje tražiocima informacija način na koji će ostvarivati svoje pravo na pristup informacijama. Dakle, tuženi je pogrešno primijenio materijalno pravo prilikom donošenja, kako prvostepenog, tako i osporenog akta. Predlaže da sud uvaži tužbu i poništi osporeni akt, uz naknadu troškova upravnog spora.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem navodi da je tužba bespredmetna, a navodi tužbe paušalni, netačni i proturječni sami sebi. Napominje, da tužilac priznaje da može pristupiti traženim informacijama, ali mu je sporan način dostavljanja traženih informacija jer želi da mu se iste dostave putem pošte ili elektronske pošte. Nesporno je tužiocu omogućen pristup informacijama pristupom u sjedište tuženog, čime je postupljeno u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama, s obzirom da člana 2. tog zakona, propisuje načelo kojim se informacije pod kontrolom javnog organa objavljuju po najnižoj prihvatljivoj cijeni, a u ovom slučaju to je lični pristup tužioca sjedištu tuženog. Naime, sjedište tužioca nalazi se u neposrednoj blizini sjedišta tuženog, tako da je lično preuzimanje najjednostavniji i najefikasniji oblik dostave, sa najnižim troškovima, a pri tome daje i najveći stepen sigurnosti dostavljanja tražene dokumentacije i informacija. Time bi se izbjegli i eventualni dodatni ili dopunski zahtjevi. Dostavljanjem informacija putem elektronske pošte tehnički nije moguće zbog obima dokumentacije, a ovakav oblik dostavljanja ne bi predstavljao dovoljno zaštićen oblik prenosa podataka, dok bi dostava putem pošte trajalo znatno duže i prouzrokovala dodatne troškove. Naglašava da su tražene informacije sadržane u 232 strane štampanog teksta, pri čemu se besplatna dostava traženih informacija, u smislu člana 16. zakona, može dostaviti kad tražena informacija sadrži manje od 10 strana štampanog materijala. Znači, prilikom odlučivanja po zahtjevu, pravilno je primijenjen Zakon o slobodi pristupa informacijama, pa će tuženi i ubuduće postupati na način kako je to propisano tim zakonom, uvažavajući činjenično stanje u svakom pojedinačnom slučaju. Stoga je nejasno zbog čega je tužba podnesena, jer tužilac ne spori da mu je odobren pristup informacijama, ali spori način dostavljanja ili pristupa istim, tako da je podnesena tužba sama sebi svrha i predstavlja zloupotrebu prava tužioca na sudsku zaštitu, odnosno prava na podnošenje tužbe. Predlaže da se tužba odbije.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik RS broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor na tužbu, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da je tužilac 12.06.2019. godine, podnio zahtjev da mu se u smislu člana 4. i 11. Zakona o slobodi pristupa informacijama, dostave sljedeće informacije: informacija o sastavu upravljačkog tijela – Uprava, NO, UO, sa iznosima naknada za članove; broj zaposlenih kod tuženog po bilo kojem osnovu; finansijski izvještaj sa pripadajućim aneksima za 2016, 2017 i 2018. godinu; te izvještaj eksterne revizije za 2016, 2017 i 2018. godinu. Nakon toga, tuženi je odlukom broj: 491/19 od 25.06.2019. godine, odgovorio na zahtjev za dostavljanje traženih informacija, te tužiocu odobrio pristup traženim informacijama na način pobliže opisan u toj odluci, uz napomenu da tražene informacije može preuzeti svakog radnog dana u toku radnog vremena, uz prethodnu najavu, u sjedištu tuženog. Protiv ove odluke tužilac je izjavio žalbu, koja je osporenim aktom odbijena kao neosnovana. U obrazloženju osporenog akta se navodi da su navodi žalbe nejasni i kontradiktorni, tako da ne odgovaraju stvarnom stanju stvari, pri čemu je u konkretnom slučaju postupljeno u smislu člana 14. Zakona o slobodi pristupa informacijama,

odnosno da se traženi pristup informacijama može ostvariti u sjedištu tuženog, na adresi Veselina Masleše broj 20, svaki radni dan u toku radnog vremena, ali uz prethodnu najavu dolaska i time lično pristupiti traženoj dokumentaciji pobježe opisanoj u daljnjem tekstu. Naime, radi se o obimnoj dokumentaciji, pa bi slanje iste putem pošte trajalo duže i prouzrokovalo bi dodatne troškove, s tim da takvo dostavljanje traženih dokumenata zbog njihove obimnosti nije moguće niti tehnički ostvariti elektronskim putem, iz razloga što to ne bi predstavljalo dovoljno zaštićen vid prenosa podataka i dokumentacije, jer se sa sigurnošću ne bi moglo znati kome su zapravo dostavljeni traženi podaci i dokumentacija, tako da je u tom smislu određen najjednostavniji način dostave, shodno članu 2. zakona. Što se tiče troškova fotokopiranja/umnožavanja dokumentacije, isti su utvrđeni Uputstvom o troškovima umnožavanja materijala Ministarstva pravde (Službeni glasnik RS broj: 64/01), tako da, ukoliko bi se ispunio takav zahtjev tužioca, troškovi fotokopiranja/umnožavanja tražene informacije od 223 strane, iznose 44,40 KM, s tim da se prvih 10 strana ne naplaćuje, pri čemu je navedeni iznos potrebno uplatiti prije preuzimanja dokumentacije na račun tuženog, koji se vodi kod „Nove banke“ AD Banjaluka, uz prethodnu prezentaciju dokaza o uplati, zbog čega je i odlučeno kao u izreci osporenog akta.

Osporeni akt je pravilan i zakonit.

Odredba člana 3. stav 2. tačka đ) Zakona o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), propisuje da je „javni organ“ pravno lice koje je u vlasništvu ili koje kontroliše javni organ (izvršni, zakonodavni, pravosudni, organ koji obavlja javnu funkciju, a imenovan je ili ustanovljen u skladu sa zakonom i bilo koji drugi upravni organ, prema članu 2. tačka a) do đ), a stavom 3. istog člana, propisano je da „kontrola“ znači ili raspolaganje informacijama ili kontrola pristupa informacijama, dok je stavom 5. propisano da je „nadležan javni organ“, javni organ koji ima kontrolu nad traženom informacijom, a to je javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija. Ako se javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija, ne može utvrditi, onda je nadležan onaj organ čija je funkcija najbliža traženoj informaciji.

Nadalje, odredba člana 14. stav 2. ZOSPI, propisuje da ako se odobri pristup informaciji bilo delimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva, pa se tako dopisom: a) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa i b) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnostima umnožavanja, procenjenim troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva obezbjeđuje nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se obezbjeđuje podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležan javni organ; i/ili prilaže kopija tražene informacije kada se ona obezbjeđuje besplatno u smislu člana 16. ovog zakona.

Valja istaći, da je odredbom člana 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama (Službeni glasnik RS broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), propisano da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama pod kontrolom javnog organa radi promocije transparentnosti i odgovornosti tih organa u skladu sa javnim interesom, s tim što ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima, kako je to utvrđeno odredbama člana 6, 7. i 8. navedenog zakona, a odredbom člana 9. istog zakona, propisano je da će u donošenju odluke, da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmotriti okolnosti, kao što su (ali nisu ograničene), svako nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korištenje javnih fondova ili opasnost po zdravlje ili bezbjednost pojedinaca, javnosti ili okoline, dok je u odredbi člana 10. ZOSPI, propisano da ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će

izdvojiti takav deo i objaviti ostatak informacija, osim ako zbog ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

Znači, ZOSPI garantuje pristup svim informacijama koje su u posjedu javnog organa, jer je cilj tog zakona da se ustanovi da informacije koje su pod kontrolom javnog organa, predstavljaju javno dobro i da javni pristup informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces, s napomenom da pristup informacijama može biti ograničen, ali samo na način kako je to propisao Zakon o slobodi pristupa informacijama. Dakle, svako fizičko i pravno lice, u smislu člana 4. ZOSPI, ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, dok svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije, pri čemu ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima utvrđeno ovim zakonom, tako da se u smislu odredbe člana 25. stav 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama, njime ne mogu ograničavati prava i obaveze koje propisuje Zakon o slobodi pristupa informacijama.

Među stranama je sporan način pristupa traženim informacijama, s obzirom da je organ tuženog udovoljio zahtjevu tužioca, upućujući ga na koji način može ostvariti pristup traženim informacijama, a što je u suprotnosti sa zahtjevom tužioca od 12.06.2019. godine, koji je tražio da mu se tražene informacije dostave na adresu Gajeva 2, Banjaluka ili na mail adresu.

Nesporno je tužiocu omogućen pristup traženim informacijama na način pobliže opisan u aktu organa tuženog broj: 491/19 od 25.06.2019. godine, na način kako to propisuje član 14. stav 2. ZOSPI, u vezi sa članom 16. istog zakona. Naime, tuženi je obavijestio tužioca da traženi pristup informacijama može ostvariti u sjedištu tuženog, na adresi Veselina Masleše broj 20, svaki radni dan u toku radnog vremena, uz prethodnu najavu, s obzirom da se radi o obimnom materijalu (223 strane), odnosno materijalu čija obimnost i sadržina nije poželjna za bezbjedan transfer putem mail adrese tužioca, pri čemu valja ukazati da je sjedište tužioca kao i tuženog u Banjaluci, tako da nema bilo kakvih troškova za pristup traženim informacijama, na način kako je to navedeno u aktu od 25.06.2019. godine, zbog čega se prigovori tužioca ukazuju bez osnova, a osporeni akt pravilan i zakonit, pa je ovu tužbu valjalo odbiti kao neosnovanu, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. ZUS.

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora, budući da je izgubio spor, jer pravo na naknadu troškova upravnog spora, na teret suprotne strane, shodno odredbi člana 49a) ZUS, pripada samo onoj stranci koja uspije u sporu, a što kod tužioca nije slučaj.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova upravnog spora, budući da davanje odgovora na tužbu nije obavezna radnja u upravnom sporu, niti je dati odgovor uticao na odluku suda u ovoj upravnoj stvari.

ZAPISNIČAR
Radanović Vesna

SUDIJA
Stamenić Darko

